

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยประเภทการอธิบาย (explanatory research) มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้าง และ ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมรรถภาพการวิจัยของนักวิจัยทางการศึกษาที่พัฒนาขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีการระบุสาเหตุ (attribution theory) และ ทฤษฎีความคาดหวัง (expectancy theory) กับข้อมูลเชิงประจักษ์

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งสำเร็จการศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2525 ถึง 2536 จำนวน 270 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 135 ฉบับ คิดเป็นอัตราการตอบกลับร้อยละ 50

เครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นเอง แบ่งเป็น 6 ตอน คือ ข้อคำถามเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวนักวิจัย แบบวัดกิจกรรมทางการวิจัย แบบวัดการสนับสนุน การทำวิจัยจากหน่วยงาน แบบวัดแรงจูงใจในการทำวิจัย แบบวัดการระบุสาเหตุของผล ลัพธ์ และแบบวัดสมรรถภาพการวิจัยทางการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าสถิติ พื้นฐาน และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (path analysis) ประเภทมีตัวแปรแฝง (latent variables) โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ลิสเรล (LISREL VIII)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผลการวิจัย

1. ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ภายในกลุ่มตัวแปรแฝงแต่ละกลุ่มส่วนใหญ่ มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยส่วนใหญ่มีค่าอยู่ในช่วง .22 ถึง .65 สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในกลุ่มตัวแปรแฝงแรงจูงใจมีค่าสูงสุด ได้แก่ ความคาดหวัง(EXP) กับ เครื่องมือ นำไปสู่ความสำเร็จ(INS) มีค่าเท่ากับ .62 ในกลุ่มตัวแปรแฝงการระบุนสาเหตุ(ATTRI) ได้แก่ การระบุนสาเหตุจากการจบการศึกษา(ATE) กับ การระบุนสาเหตุจากการทำผลงานวิจัย(ATR) มีค่า .63 ในกลุ่มตัวแปรสังเกตได้กิจกรรมทางการวิจัย ได้แก่ การเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางการวิจัย(SUP) กับ การอ่านรายงานตำราทางการวิจัย(REA) และในกลุ่มตัวแปรสมรรถภาพทางการวิจัย(COMPET) ได้แก่ สมรรถภาพทางด้านสติปัญญา(COG) กับ สมรรถภาพทางด้านกายภาพ(PHY)

สำหรับค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ต่างกลุ่ม ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ พบว่าส่วนใหญ่มีค่าสหสัมพันธ์อยู่ในช่วง .21 ถึง .47 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ การสนับสนุนการทำวิจัยจากหน่วยงาน(SUP) กับ การเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางการวิจัย(SEM) และระหว่าง การสนับสนุนการทำวิจัยจากหน่วยงาน(SUP) กับ การทำผลงานวิจัย(REA) ส่วนค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในกลุ่ม ตัวแปรแฝงแรงจูงใจในการวิจัย(MOTIVE) กับ ตัวแปรสังเกตได้ในกลุ่มตัวแปรแฝงอื่นๆ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่า โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในช่วง -.20 ถึง .22

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ผลการวิเคราะห์โมเดลสมรรถภาพการวิจัย (MODEL C) จะเห็นว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการทดสอบไค-สแควร์ (Chi-Square) มีค่า 64.821 ; $p = .684$ ที่องศาอิสระ = 71 และ $GFI = .942$ $RMR = .0504$ กราฟคิวพล็อตมีความชันกว่าแนวเส้นทแยง มีค่าเศษเหลือในรูปคะแนนมาตรฐานระหว่างตัวแปรสูงสุด = 1.921 ซึ่งมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ที่เหมาะสม (2.00) ค่าความเที่ยงของตัวแปรสังเกตได้ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง .400 ถึง 1.00 โดยค่าความเที่ยงของตัวแปรสมรรถภาพด้านกายภาพ(PHY) มีค่าสูงสุดเท่ากับ .853 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์หรือ R Square ตัวแปร สมรรถภาพการวิจัย (COMPET) มีค่าเท่ากับ .335 แสดงว่า ตัวแปรในโมเดลอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรสมรรถภาพการวิจัย(COMPET) ได้ร้อยละ 33.5

เมื่อพิจารณาดารงแสดงอิทธิพลทางตรงและทางอ้อม ที่ส่งผลตัวแปรสมรรถภาพการวิจัย พบว่า ตัวแปร สมรรถภาพการวิจัย(COMPET) ได้รับอิทธิพลทางตรงจากตัวแปรการสังกัดกรมสามัญของหน่วยงาน(OFFICE) การระบุนสาเหตุของผลลัพท์(ATTRI) มีค่าเท่ากับ .400 สำหรับอิทธิพลทางอ้อมไม่มีตัวแปรใดที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนค่าอิทธิพลรวมของตัวแปรที่ส่งผลไปยังตัวแปรสมรรถภาพการวิจัย(COMPET) สูงที่สุด คือ ตัวแปรการสังกัดกรมสามัญของหน่วยงาน(OFFICE) มีค่าเท่ากับ .478

เมื่อพิจารณาดารงเมริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง การสังกัดกรมสามัญของหน่วยงาน(OFFICE) กับ การทำผลงานวิจัย(RESEA) มีค่าสูงสุดเท่ากับ .635 สำหรับค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแรงจูงใจในการทำวิจัย(MOTIVE) กับ ตัวแปรอื่น ๆ ส่วนใหญ่จะมีค่าต่ำ และติดลบ ส่วนค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอื่น ๆ มีค่าเป็นบวกทั้งหมด

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการตรวจสอบโมเดลสมรรถภาพการวิจัย พบว่า โมเดล C สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรสมรรถภาพการวิจัยได้ดีที่สุด โดยอธิบายได้ร้อยละ 33.5 สูงกว่า โมเดล A และ B ซึ่งอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรสมรรถภาพการวิจัยได้เพียงร้อยละ 17 และ 28.2 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบค่าดัชนีวัดความสอดคล้อง โดยใช้ไค - สแควร์ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการที่ โมเดล C สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรสมรรถภาพการวิจัย สูงสุด เนื่องจากผู้วิจัยเพิ่มตัวแปรแฝง ตามทฤษฎีความคาดหวังและการระบุสาเหตุของผลลัพธ์ทั้งสองทฤษฎีในโมเดล C จึงทำให้โมเดล C สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรสมรรถภาพการวิจัยได้สูงกว่า โมเดล A และ B ซึ่งมีตัวแปรในโมเดลเพียงทฤษฎีเดียว ซึ่งเป็นไปตามหลักการวิเคราะห์อิทธิพลและการวิเคราะห์ถดถอยที่ว่า โมเดลที่มีตัวทำนายมาก ย่อมอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรได้ดีกว่า

อย่างไรก็ดีเมื่อพิจารณาโมเดล A และ B พบว่า โมเดล B อธิบายความแปรปรวนในตัวแปรสมรรถภาพการวิจัยได้สูงกว่า โมเดล A ทั้งนี้เพราะ ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในกลุ่มตัวแปรแฝงแรงจูงใจ กับ กลุ่มตัวแปรสังเกตได้ในกลุ่มตัวแปรแฝงสมรรถภาพการวิจัย ในโมเดล A มีค่าต่ำมาก ในขณะที่ ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในกลุ่มตัวแปรแฝงการระบุสาเหตุของผลลัพธ์ กับ กลุ่มตัวแปรสังเกตได้ในกลุ่มตัวแปรสมรรถภาพการวิจัย ในโมเดล B มีค่าสูงกว่า นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงในโมเดล A เทียบกับโมเดล B พบว่า ตัวแปรแฝงการระบุสาเหตุของผลลัพธ์มีความสัมพันธ์กับตัวแปรสมรรถภาพการวิจัยและ ตัวแปรแฝงอื่นๆในโมเดล B สูงกว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแรงจูงใจกับ ตัวแปรแฝงอื่นๆในโมเดล A จึงเป็นผลทำให้ตัวแปรการระบุสาเหตุของผลลัพธ์ในโมเดล B อธิบายตัวแปรสมรรถภาพการวิจัยได้ดีกว่าตัวแปรแรงจูงใจในโมเดล A

เหตุผลที่โมเดล A ซึ่งเป็นโมเดลพัฒนาตามทฤษฎีความคาดหวังของ Vroom อธิบายความแปรปรวนในตัวแปรสมรรถภาพการวิจัยได้น้อยกว่าโมเดล B ซึ่งพัฒนาตามทฤษฎีการระบุนสาเหตุของ Weiner นั้น อาจอธิบายได้จากลักษณะของทฤษฎี กล่าวคือ ทฤษฎีความคาดหวัง เป็นทฤษฎีที่สร้างขึ้นอธิบายแรงจูงใจจาก ความคิด ความรู้สึกของบุคคลตามความเชื่อของตนเอง ในขณะที่ทฤษฎีการระบุนสาเหตุ เป็นทฤษฎีที่สร้างขึ้นอธิบายแรงจูงใจในรูปของ การคิดถึงเหตุผลที่แต่ละบุคคลอธิบายความสำเร็จของพฤติกรรมของตนว่า เนื่องมาจากอำนาจภายใน การอธิบายด้วยเหตุผลมีความชัดเจน เป็นรูปธรรมมากกว่า ความคาดหวังตามความเชื่อของบุคคล นอกจากนี้ Luthan (1985) กล่าวว่า ทฤษฎีการระบุนสาเหตุ อธิบายปรากฏการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมที่มีเป้าหมายชัดเจน ละพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถของบุคคลได้ดี และวัดได้ง่าย เนื่องจากตัวแปรตามทฤษฎีตรงตามพฤติกรรมที่วัดได้จริง ในขณะที่ ทฤษฎีความคาดหวัง ค่อนข้างซับซ้อนและยากที่จะวัดได้ตรงในทางปฏิบัติ

2. ตัวแปรที่ส่งผลต่อสมรรถภาพการวิจัยทางการศึกษา

2.1 ตัวแปรการสังกัดกรมสามัญศึกษา เมื่อพิจารณาจาก โมเดล C จะเห็นว่า เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อสมรรถภาพการวิจัย ทั้งทางตรงและทางอ้อม นอกจากนี้ตัวแปรยังส่งผลไปยังตัวแปรการสนับสนุนการทำวิจัยจากหน่วยงาน ซึ่งในทางปฏิบัติมีความเป็นไปได้ แสดงให้เห็นว่า การสังกัดกรมสามัญของหน่วยงานมีอิทธิพลต่อการระบุนสาเหตุของผลลัพธ์ การเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางการวิจัย การทำผลงานวิจัย การอ่านรายงานตำราทางการวิจัย จากการศึกษาของ Bilen (1975) Saha(1991) วัฒนา ชูช่วย (2537) พบว่า การสนับสนุนการทำวิจัยจากหน่วยงาน จะส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถภาพการวิจัยสูงขึ้น จากข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ ตัวแปรการสังกัดกรมสามัญศึกษาของหน่วยงานเป็นตัวแปรที่วัดจากตัวแปรสังเกตได้การสนับสนุนการทำวิจัยจากหน่วยงาน จึงกล่าวได้ว่า สอดคล้องตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

เมื่อพิจารณาจากแผนภาพโมเดลแสดงอิทธิพลต่อสมรรถภาพการวิจัย จะเห็นว่า เส้นอิทธิพลทางตรงจากตัวแปร การสังกัดกรมสามัญศึกษาของหน่วยงาน ส่งผลต่อตัวแปรแรงจูงใจในการทำวิจัย มีค่าเป็นลบ แสดงให้เห็นว่า นักวิจัยที่สังกัดกรมสามัญศึกษา มีแรง

จงใจต่ำ นอกจากนี้ ยังส่งผลไปยังการระบุนสาเหตุของผลลัพธ์ ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ถ้านักวิจัยที่ทำงานหน่วยงานที่สังกัดกรมสามัญศึกษาและผู้บริหารคอยสนับสนุนการทำงาน ของนักวิจัย จะส่งผลให้นักวิจัยมีการระบุนสาเหตุของความสำเร็จว่า มาจากความสามารถ และความพยายามในการทำงาน อันจะส่งผลต่อการรับรู้สมรรถภาพการวิจัยที่สูงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Weiner and Kukla (1970) พบว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจในการทำงาน สูง โดยการสนับสนุนจากหน่วยงานหรือผู้บริหาร เมื่อประสบความสำเร็จจะมีการระบุนสาเหตุ ว่าผลลัพธ์ดังกล่าวมาจากความสามารถและความพยายามของตนเอง

2.2 ตัวแปร แรงจูงใจในการทำวิจัย เป็นตัวแปรคุณลักษณะภายในของบุคคลที่สำคัญที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมอันนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงาน Luthan (1985) กล่าวว่า การจูงใจเป็นกระบวนการทางจิตวิทยารูปแบบ เริ่มต้นจากการที่บุคคลมีความต้องการ สร้างแรงผลักดัน และมีพฤติกรรมไปในทิศทางที่จะบรรลุนความต้องการนั้น เมื่อพิจารณา โมเดลแสดงอิทธิพล พบว่า เส้นทางจากแรงจูงใจที่ส่งผลต่อกลุ่มตัวแปรกิจกรรมทางการวิจัย อันได้แก่ การเข้าร่วมสัมมนาทางการวิจัย และ การทำผลงานวิจัย ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จากผลลัพธ์ดังกล่าวไม่สอดคล้องกับสมมติฐานทางทฤษฎีที่ตั้งไว้ ซึ่งสันนิษฐานว่า อาจมีสาเหตุหลายประการด้วยกันคือ

2.2.1 Luthan (1985) กล่าวว่า ทฤษฎีความคาดหวัง เป็นทฤษฎีที่สร้างขึ้นอธิบายแรงจูงใจจาก ความคิด ความรู้สึกของบุคคลตามความเชื่อของตนเอง ซึ่งในทางปฏิบัติแม้บุคคลจะมีความต้องการรางวัล มีความเชื่อในความพยายามกับความสำเร็จสูง และความเชื่อว่าจะมีโอกาสได้รับรางวัล แต่อาจไม่มีผลต่อการเกิดพฤติกรรมของบุคคลได้ นอกจากนี้ ตัวแปรในตามทฤษฎีค่อนข้างซับซ้อน และยากที่จะวัดได้ตรงในทางปฏิบัติ

2.2.2 การเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางการวิจัยนั้น อาจต้องใช้ระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เนื่องจากนักวิจัยส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นข้าราชการรวมทั้งการทำผลงานวิจัยจำเป็นต้องใช้ความวิริยอุตสาหะในการทำงานมาก ซึ่งจะสังเกตเห็นว่าการเข้าร่วมประชุมสัมมนาและการทำผลงานวิจัยนั้น ได้รับอิทธิพลมาจากการสังกัดกรมสามัญศึกษาของหน่วยงาน มีค่าสูงเท่ากับ .64 ซึ่งหมายความว่านักวิจัยจะไปเข้าร่วมสัมมนาทางการวิจัยได้ หรือจะทำผลงานวิจัยต้องได้รับอนุญาต หรือได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานเสียก่อน ดังนั้นถึงแม้จะมีแรงจูงใจสูงแต่ขาดการสนับสนุน โอกาสที่นักวิจัยจะเข้าร่วมกิจ

กรรมทางการวิจัยหรือการทำผลงานวิจัยได้ย่อมมีน้อย ซึ่งนักวิจัยอาจเห็นว่าไม่คุ้มค่าที่จะลงทุนโดยที่ผลงานไม่สามารถการสร้างควมก้าวหน้าในหน้าที่การงานได้

2.2.3 อาจมีตัวแปรแทรกซ้อนอื่นๆ ที่ส่งผลต่อตัวแปรการเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางการวิจัย และการทำผลงานการวิจัย โดยจากการศึกษาของ สุภวัฒน์ เวชประดิษฐ์ (2531) พีรวัฒน์ วงษ์พรหม (2532) และ วันทนา ชูช่วย (2533) สาเหตุที่ส่งผลต่อการไม่ทำวิจัยของครู ได้แก่ การไม่มีเวลา ไม่เห็นคุณค่าหรือประโยชน์ของการวิจัย และการมีงานประจำต้องทำมากเกินไป นอกจากนี้ ศิวพร ดิลกโกมล (2533) ศึกษาพบว่า ผู้ที่ได้รับการอบรมทางด้านการวิจัยหรือวิชาชีพ มีความต้องการที่จะพัฒนาสมรรถภาพการวิจัยในระดับต่ำ แสดงว่า อาจมีตัวแปรอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อ การเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางการวิจัย และการทำผลงานวิจัย ไม่ใช่เฉพาะตัวแปรการสนับสนุนจากหน่วยงาน หรือแรงจูงใจในการทำวิจัยเท่านั้น

เมื่อพิจารณาเส้นทางจากแรงจูงใจในการทำวิจัยไปยัง การอ่านรายงานตำราทางการวิจัย พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ ย่อมแสดงให้เห็นว่า เมื่อนักวิจัยต้องการจะพัฒนาสมรรถภาพทางการวิจัยสิ่งที่สามารถทำได้ง่ายคือ การหาความรู้จากรายงานการวิจัย หรือตำราวารสารที่เกี่ยวข้องทางการวิจัย ซึ่งนับว่าเป็นวิธีที่ง่ายที่สุด

2.3 สำหรับตัวแปรในกลุ่มกิจกรรมทางการวิจัยซึ่ง พบว่า ตัวแปร การเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางการวิจัย การทำผลงานวิจัย และการอ่านรายงานตำราทางการวิจัย ซึ่งตามสมมติฐานนั้นคาดว่าจะส่งผลต่อสมรรถภาพการวิจัย แต่พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เส้นทางอิทธิพลดังกล่าวไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งจากการศึกษาของ Synder และคณะ (1991) Fox (1984) สมใจ จิตพิทักษ์ (2532) พบว่า ตัวแปรการเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางการวิจัย และการอ่านรายงานตำราทางการวิจัย มีความสัมพันธ์กับผลิตภาพทางการวิจัย ซึ่งหมายถึงการมีสมรรถภาพการวิจัยที่สูงด้วย

2.4 ตัวแปรการระบุนสาเหตุของผลลัพท์ ส่งผลทางตรงไปยังสมรรถภาพการวิจัย มีขนาด .33 แสดงให้เห็นว่า ถ้าบุคคลมีการระบุนสาเหตุของผลลัพท์ว่า ประสบความสำเร็จ จะส่งผลก่อให้เกิดการรับรู้สมรรถภาพที่สูงด้วย จากความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัวนี้ Weiner กล่าวว่า การระบุนสาเหตุของความสำเร็จว่ามาจากปัจจัยภายใน ได้แก่ ความ

สามารถ และ ความพยายาม จะส่งผลให้บุคคลเกิดความภูมิใจและจะมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง นอกจากนี้ Luthan (1985) กล่าวว่า ทฤษฎีการระบุนสาเหตุ อธิบายปรากฏการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมที่มีเป้าหมายชัดเจน และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถของบุคคลได้ดี และวัดได้ง่าย เนื่องจากตัวแปรตามทฤษฎีตรงตามพฤติกรรมที่วัดได้จริง ในขณะที่ ทฤษฎีความคาดหวัง ค่อนข้างซับซ้อน และยากที่จะวัดได้ตรงในทางปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้

1. โมเดลสมรรถภาพการวิจัยที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ จะสังเกตเห็นว่าตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อสมรรถภาพการวิจัยของนักวิจัยทางการศึกษา ทั้งทางตรงและทางอ้อมได้แก่ การสังกัดของหน่วยงาน และการสนับสนุนการทำวิจัยจากหน่วยงาน มีค่าสูงและมีนัยสำคัญทางสถิติเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นในการนำโมเดลสมรรถภาพการวิจัยไปใช้พัฒนาสมรรถภาพของนักวิจัย จะต้องกระตุ้นผู้บริหารหน่วยงานให้เห็นความสำคัญของการวิจัย โดยเน้นให้มีการจัดกิจกรรมทางการวิจัย ซึ่งได้แก่การเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางการวิจัย การทำผลงานวิจัย และการอ่านรายงานตำราทางการวิจัย อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาสมรรถภาพการวิจัยที่สูงขึ้นได้

2. ตัวแปรที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาในครั้งนี้ อธิบายความแปรปรวนในตัวแปรสมรรถภาพการวิจัยได้เพียงร้อยละ 33.5 ดังนั้น การพัฒนาโมเดลสมรรถภาพการวิจัยจึงควรพิจารณานำตัวแปรอื่นๆ ที่อาจจะส่งผลต่อสมรรถภาพการวิจัย มาใช้ในการศึกษาโมเดลเพิ่มเติม

3. การพัฒนาโมเดลโดยอาศัยทฤษฎีความคาดหวัง กับ การระบุนสาเหตุ พบว่าโมเดลตามทฤษฎีการระบุนสาเหตุ อธิบายสมรรถภาพการวิจัยได้ดีกว่า ถึงแม้โมเดลจะมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ทั้งสองโมเดล หากจะมีการอธิบายปรากฏการณ์กรณีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถ ควรใช้โมเดล B

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัย พบว่าโมเดลสามารถอธิบายตัวแปรสมรรถภาพการวิจัยได้เพียงร้อยละ 33.5 จึงควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ จากทฤษฎีและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาพัฒนาโมเดล จะทำให้โมเดลสามารถอธิบายตัวแปรสมรรถภาพการวิจัยสูงขึ้นได้
2. ตัวแปรสังกัดกรมสามัญของหน่วยงาน เป็นตัวแปรจำแนกประเภทที่มีอิทธิพลทางตรงต่อตัวแปร สมรรถภาพการวิจัย และตัวแปรอื่นในโมเดล หมายความว่า นักวิจัยการสังกัดกรมสามัญศึกษา มีสมรรถภาพการวิจัยสูงกว่านักวิจัยในหน่วยงานอื่น น่าจะต้องมีการศึกษาค้นคว้า ว่าแต่ละกลุ่มนักวิจัยมีสมรรถภาพการวิจัย แตกต่างกันหรือไม่ จะได้ผลการวิเคราะห์ จะได้โมเดลอธิบาย สมรรถภาพการวิจัย เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
3. ตัวแปรสมรรถภาพการวิจัย เป็นตัวแปรวัดจากการรับรู้ จากรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตัวแปรนี้วัดได้ 2 แบบ คือ การวัดโดยตรง และการวัดโดยอ้อม น่าจะต้องมีการศึกษาเปรียบเทียบว่า ผลจากการวัดทั้งสองมีความสอดคล้องกันหรือไม่ และโมเดลสมรรถภาพการวิจัย สามารถใช้อธิบายตัวแปรสมรรถภาพการวิจัยที่วัดจากการวัดโดยตรงได้ดีเพียงใด
4. ตัวแปรกิจกรรมทางการวิจัยที่ศึกษาในครั้งนี มีเพียง 3 ตัวแปรเท่านั้น ซึ่งในสภาพความเป็นจริงอาจมีตัวแปรกิจกรรมทางการวิจัย อื่นๆ ที่ส่งผลต่อสมรรถภาพการวิจัย จึงน่าจะมีการศึกษาตัวแปรกิจกรรมอื่นๆ เพิ่มเติม

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย